

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih: 07 Nisan 2022
Sayı: 3253

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye Büyük Millet Meclisi -
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanlığı
Tarih: 08/04/2022 14:47
Sayı: E-120.10-0997973

Türkiye’de her gün daha da büyüyen ekonomik kriz, artan yoksulluk ve işsizlik, güvencesizlik, örgütlenme önündeki engeller, yasaklanan grevler, hükümet politikaları ile işgücünün yitirdiği değer, ülkemizde emek sömürsünün daha da derinleşmesine neden olmuştur. AKP iktidarının ekonomik alandaki tercihlerini sermaye birikimini elinde tutan gruplar yönünde kullanması, ucuz işgücü olarak pazarlanmak istenen milyonlarca işçinin emeğine yönelik sistematik saldırılara dönüşmüştür.

Uluslararası Sendikalar Konfederasyonu’nun (ITUC) dünya genelinde de grev hakkı, sendika kurma veya sendikaya üye olma hakkı, sendikal etkinlikler, temel hak ve özgürlükler, ifade özgürlüğü ve toplantı hakkı uygulamalarının değerlendirildiği Küresel Haklar Endeksi Raporu’na göre, Bangladeş, Belarus, Brezilya, Filipinler, Honduras, Mısır, Kolombiya, Myanmar ve Zimbabve ile birlikte Türkiye işçi hakları açısından en kötü 10 ülke arasında yer almaktadır.

Anayasa’nın “Sendika kurma hakkı” başlıklı 51. Maddesinde “Hiç kimse bir sendikaya üye olmaya ya da üyelikten ayrılmaya zorlanamaz” hükmü yer alsa da Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı’nın Ocak 2022 verilerine göre, 20 iş kolunda toplam 15 milyon 294 bin 362 işçiden sadece 2 milyon 189 bin 465’i yani yüzde 14,32’sinin sendika üyeliği bulunmaktadır. Bu veriler incelendiğinde Türkiye’de işçi örgütlülüğü önünde derin engeller olduğu açıktır.

İşçilerin derinleşen emek sömürsüne karşı tek sığınağı sendikal örgütlülüğü ve örgütlü gücünden gelen grev hakkıdır. Sendikal örgütlenme ve grev hakkı, işçilerin Anayasa ile güvence altına alınmış haklarıdır. Anayasal haklarını kullanan işçilere yönelik işverenlerin baskı ve şiddet araçlarının yanı sıra AKP döneminde iktidar eliyle de emek karşıtı kararnamelere imza atılarak grev hakları fiilen yasaklanmıştır. Emek mücadelesinin parçası olan grevler “genel sağlığı ve milli güvenliği bozucu nitelikte” kapsamında değerlendirilerek, 2003 yılından bu yana 17 grev erteleme kararnamesi yayımlanmış ve 194 bin 39 işçinin grevi ertelenerek fiilen yasaklanmıştır.

2020 yılında basına yansıyan 1.596 tekil işçi ve memur eylemi tespit edilmiştir. Bir diğer deyişle, Türkiye’de işçiler tarafından 2020’de her gün ortalama 4 eylem gerçekleştirmiştir. AKP iktidarının tüm engellemelerine karşın artan pahalılık, yoksulluk, işsizlik ve emek sömürsü kısılcacında Türkiye genelinde insanca yaşam talep eden işçi grevleri artmaktadır. 2022 yılının ilk 2 ayında Türkiye genelinde başlayan ve devam eden 65 grev bulunmaktadır. Bu grevler işçilerin örgütlenme ve Toplu İş Sözleşmesi haklarını kullanamamalarından kaynaklı fiili mücadele yöntemleri olarak ortaya çıkmıştır. Mevcut grevlerin 29’u tekstil, 10’u taşımacılık, 7’si petrokimya, 6’sı metal, 4’ü gemi yapımı, 2’si gıda, 2’si maden, 2’si inşaat, 3’ü de diğer iş kollarında meydana gelmiştir. Eylemlerin temel nedenleri arasında sendikalaşma talebi, ekonomik kriz içinde eriyen emeğin değeri ve beklenen ücret artışlarının yapılmaması, işten çıkartmalar, güvencesiz çalışma koşulları, yemek ve barınma gibi sosyal hakların törpülenmesine karşı talepler yer almaktadır.

Ekonominin kötü yönetimi sonucu ortaya çıkan krizler, derinleşen emek sömürsü ve beraberinde artan hak talepleri, iktidarların milyonlarca emekçiye karşı sopa gibi kullandıkları devlet aygıtları ve yasaklamalarla ortadan kaldırılamazlar. Krizler ancak sosyal devlet ilkelerine bağlı kalınarak, doğru politikalar, emeğin değerlendirilmesi, hak kayıplarının giderilerek üretimin artırılması ile aşılabılırler. Bu doğrultuda, Türkiye’de derinleşen emek sömürsü, işçilerin hak kayıpları, işten çıkarmaların hukuki boyutu, sosyal haklar ve örgütlenme önündeki engeller, Toplu İş Sözleşmesi süreçleri, 2022 yılında başlayan ve devam eden grevler, bu grevlere yönelik müdahaleler ve işçilerin taleplerinin araştırılması amacıyla Anayasa’nın 98’inci maddesi ve TBMM iç tüzüğünün 104 ve 105’inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını arz ve talep ederiz.

Veddi GÜNDOĞDU
Kürkçübaşı Milletvekili

Ankara Milletvekili

1992

Kadim Durmaz
Tokat Mv
Hüseyin Yıldız
Ayhan Mv
Samiye Mv

Aglaab
Veli Ağbaba
Malatya Mv
Samiye Mv

Adı Soyadı	Seçim Bölgesi	İmza
TACETTİN BAĞIR	İZMİR	
Ferih Sarıoğlu	Muş	
Orhan Simer	Adana	
Erkan Ayda	Bursa	
Nurhayat Altın	Kocaeli	
Abdullah Zülfiye Adıyaman	Adıyaman	
Born Karadeniz	Samsun	
Mustafa Tuncer	Amasya	
Tunali KAYMAK	Kütahya	
Yusuf Özkan	Eskişehir	
Müreyyen Sarı	Adana	
Cahit Karhan	Kocaeli	
Gökçe Özcan	ANKARA	
Mehmet GÖKER	Burdur	

